

VANHURSKAUTTAMINEN JA UUDESTISYNTYMINEN

Pekka Ervastian esitelmä 1.3.1931

Vanhurskauttaminen, uudestisyntyminen ja kirkastus ovat kristillisen uskonopin mukaan kolmantena, neljäntenä ja viidentenä askeleena n.s. pyhityksen tiellä eli armonjärjestyksessä. Ja viime kerralla puhuimme kahdesta ensimmäisestä askeleesta, kutsumuksesta ja kääntymyksestä. Ja jos muistamme vielä enemmän taaksepäin, niin ennen sitä puhuimme tästä pyhityksen tiestä tai sitä vastaavasta tiestä vanhoissa uskonnoissa, vanhoissa järjestelmissä. Sillä aina, senhän me olemme uskontoja tutkiessamme huomanneet, on ollut semmoinen armonjärjestys tai pyhityksen ja puhdistuksen tie, jota ihmisen pitää kulkea. Ja me muistamme, kuinka esim. vanhassa vedantalaisessa, hindulaisessa uskonnossa eroitettiin tällaisia askeleita neljä tai viisi. Ensimmäinen oli viveeka ja toinen vairagya, ja me huomaamme, kuinka ne vastaavat kutsumusta ja kääntymystä. Viveeka on kyky erottaa todellinen ja epätodellinen toisistaan ja vairagya on välinpitämättömyys epätodellisen suhteen. Ja kutsumus oli myös jotain, joka vastasi todellisuuden havaitsemista ja kääntymys, joka vastasi vairagyaa, on välinpitämättömyys epätodellisen, haihtuvaisen, suhteen. Ja sitten seurasi shatsampatti eli kuusi hyvettä. Niistä mainitsimme, kun puhuimme tästä ja sanoimme, kuinka sillä kohdalla, kun ihminen on saavuttanut välinpitämättömyyden tai näkee todellisen ja epätodellisen ja kuinka tässä näkyväisessä elämässä kaikki on epätodellista ja sitten on saavuttanut hengessään väsymyksen kaiken epätodellisen suhteen, hänelle silloin alkaa elämä todellisuudessa ja elämä, jossa hän tavoittelee todellisuutta ja totta. Ja tässä elämässä hänen täytyy edistyä askel askeleelta ja harjoittaa itseään kaikella tavalla. Ensimmäisiä tuossa satsampattissa oli ajatuksen

hillitseminen. Ihmisen täytyi harjoittaa itseään ja saavuttaa enemmän valtaa oman kuolevaisen personallisuutensa yli ja lopulta yhtyä korkeampaan ja saavuttaa niitä hyveitä, joihin viitataan tässä satsampattissa. Sitten hänessä heräsi mumuksha eli sanomaton kaiho pelastukseen.

Kutsumus ja kääntymys eivät ole aivan samoja kuin vanhat viveeka ja vairagya, sentähden että me tässä kristillisessä järjestelmässä tulemme tekemisiin uuden liiton kanssa. Koetimme viime kerralla huomauttaa, kuinka kaikki elämän ehdot ovat muuttuneet Kristuksen jälkeen. Nyt eletään uudessa liitossa, periodissa, nyt ei enää Jumalan Poika ole kaukainen, saavuttamaton ihanne, jota ihminen tavoittelee ja jota ihminen ennen sai nähdä pitkien ponnistusten jälkeen. Nyt Jumalan Poika on niin lähellä ihmisiä, tuo mystillinen Kristus, joka on Isän Jumalan täydellisyysajatus, joka piilee kaikkialla. Se oli ennen niin korkealla tasolla, että ihmisen täytyi kovasti ponnistaa vanhassa liitossa, ennenkuin hän voi nähdä Jumalan Pojan. Mutta nyt tässä kristillisessä järjestelmässä kaikki kohdistuu siihen, että ihminen näkisi Jumalan Pojan, että hän saavuttaisi sisässään henkisen tietoisuuden siitä täydellisyysihmisestä, joka piilee jokaisessa ihmisessä.

Tämä on nyt tullut lähemmä ihmiskuntaa. Se, mikä ennen oli kaukainen saavutus, on nyt kuin alkusaavutus, ei niin helppo ja mitätön alkusaavutus, että sitä voisi ilman muuta omistaa uskossa, vaan semmoinen, jonka varmasti saavuttaa, kun rupeaa totuutta etsimään, mutta ei ennen, kuin on tutkinut kaikkia muita uskontoja, syventynyt niiden henkeen ja sitten todella nähnyt, että ihmiskunnan ja jokaisen yksilön pelastus on tässä Jumalan Pojassa, joka on meitä niin äärettömän lähellä. Tämä on välttämätön yksilön ymmärtää, se pitää ikäänkuin nähdä – on vaikea käyttää muuta sanaa kuin nähdä – vaikka alussa, kun ihminen tulee tietoiseksi Jumalan Pojasta, hän ei välttämättä näe silmillään sitä, mitä hän myöhemmin näkee, mutta hän jonkun-

laisella intuitiivisella, sisäisellä vakaumuksella tajuaa tuon täydellisyyden, mikä on ihmisen edessä ja mikä on meidän jokaisen saavutettava. Siihen hän tulee kutsumuksen jälkeen. Kääntymys on sitten siinä, että hän tajuaa ja näkee Jumalan pojan. Ja silloin tulee kysymykseen n.s. usko, se usko, josta Uudessa Testamentissa puhutaan ja josta Jeesus Kristus puhuu ja Paavali ja muut apostolit kirjoituksissaan. Se usko astuu nyt ihmisen eteen. Ihmisen on ensin täytynyt tulla totuudenetsijäksi, hän ei saa rauhaa, ennenkuin on kaikella tavalla itseään harjoitellut ja treenannut, hän on ponnistanut älyään, hän on etsinyt kaikista kirjoista ja kirjoituksista ja sitten vasta, kun hänen etsimisensä on ollut aivan elämän ja kuoleman kysymys, sitten Jumalan kutsumus tulee hänen luokseen kääntymyksessä, siinä, että hän näkee Jumalan Pojan. Ei ennen.

Meidän ei tarvitse ajatella, että se on niin mitätön asia, että koska tahansa sitä voi saavuttaa. En sano, ettei ihminen voisi tehdä paljon psykologisia kokemuksia ennen. Ihminen, joka on vajonnut syntiin ja jonka omatunto häntä soimaa, tulee sitten synnintuntoon esim. jossakin Pelastusarmeijan kokouksessa, häntä vapisuttaa sisäinen tieto siitä, että on elänyt synnissä. Mutta ei ihminen pääse synnintuntoon, ellei hän ole taistellut paheitaan vastaan ennen. Jos ihminen on juoppo ja ajattelee, ettei olemassaolo ole mitään, ellei ole väkeviä juomia, ettei muuta inhimillistä elämää ole, kuin että saa nauttia sillä tavalla, niin, niin kauan kuin hän sillä tavalla ajattelee ja puolustaa itseään, hän ei voi tulla synnintuntoon ja katumukseen, niinkuin sanotaan kristillisellä kielellä, vaan hänen on täytynyt sisässään, omassatunnossaan, joskus tuntea, että tämä hänen elämänsä on väärää ja huonoa ja että hänen pitäisi päästä siitä irti. Silloin hänelle voi tapahtua, kun hän on jossakin herätyskokouksessa, että käy kuin vavistus hänen sielunsa läpi ja hän tuntee tahtovansa luopua huonosta elämästään. Tämä on hyvä psykologinen kokemus. Ja kuta kauemmin sitä kestää, sitä enemmän ihminen voi tulla valaistukseen. Sitä voi kestää kuusi kuukautta, ehkä kolme

vuotta, ehkä kymmenen vuotta, ja silloin hän ei lankea niihin himoihin, mutta sitten tapahtuu muutos ja hän lankeaa. Tuommoiset uskonnolliset psykologiset ilmiöt eivät ole aivan todellisia niin kauan kuin ihminen ei ole ollut totuudenetsijä niin läpeensä, että hänen järkensä ja älynsä ja tunteensa ja koko olemuksensa on mukana tässä heräilyssä. Hänen kutsumuksensa täytyy olla niin läpeensä elävä, ennenkuin hän voi tulla siihen kääntymykseen, joka tosiasiallisesti kuuluu tähän uuteen liittoon ja uuden liiton pyhityksen tielle.

Mutta jos me otaksomme, että ihminen on ollut todellinen totuudenetsijä vaikka monen elämän aikana ja nyt, kun hän on jälleensyntynyt Jeesuksen Kristuksen jälkeen, hän käy läpi tuon todellisen kääntymyksen ja aivan selvästi oivaltaa ja näkee, että täydellisyys on ihmiselämän päämäärä, että täydellisyys on Jumalan Poika, se elävä ihanne, mikä on tässä maailmankaikkeudessa, jos hän on päässyt sen tuntuun, silloin tulee hänen eteensä vanhurskauttamisen aste, vanhurskauttamisen tie. Hän ei saa pysähtyä. Joku ihminen voisi pysähtyä tuohon todelliseen kääntymykseen. Jos ihmisellä ei ole sitten mitään tietoa enää, miten hänen tulee menetellä, niin hän voi pysähtyä, ja vanhurskauttaminen, joka kyllä tapahtuu hänessä itsessään, kun hän on uskollinen kääntymyksessä, se kuitenkin tapahtuu niin hitaasti, että hän kadottaa kerrassaan aikaa, jotavastoin, jos hän saa ohjausta, miten hänen on meneteltävä, hän voi astua eteenpäin nopeasti.

Nyt tietysti täällä kristikunnassa ja dogmatiikassa, uskonopissa, sanotaan, että usko on se, joka vanhurskauttaa. Ja varsinkin meidän protestanttisessa maailmassamme sanotaan, että usko yksin vanhurskauttaa ja Paavalin sanojen mukaan tulemme vanhurskaiksi uskon eikä tekojen kautta. Protestanttinen maailma ei oikein hyväksy sitä, että ihmisen täytyy myös suorittaa hyviä tekoja, että ne ovat välttämättömiä ihmiselle, kuten katolinen kirkko sanoo: ihminen ei voi pelastua, ellei hänellä ole usko ja ellei hän suorita hyviä töitä. Ja jos ajattelem-

me ulkonaisesti, jokapäiväisen järjen kannalta, niin sanomme, että tietysti katolinen kirkko on paljon viisaampi, kun se antaa vähän arvoa ihmisen siveellisillekin ponnistuksille, teoille. Protestanttinen maailma ei välitä mitään teoista, kunhan ihminen uskoo. Tietysti meidän täytyy sanoa, että katolinen kirkko on oikeassa, kun käsitämme asiat pintapuolisesti. Hyvät työhän todistavat ihmisille, että ihminen on uskovainen. Ja protestanttinen kirkko hairautui suuresti, kun se otti kaiken arvon pois ihmisen hyviltä töiltä.

Ja kuitenkin meidän täytyy sanoa, että kun esoteerisesti tai okkultisesti, henkisen todellisuuden kannalta, tutkimme näitä asioita, niin huomaamme, että Paavali on oikeassa ja paljon syvemmällä kuin tavallinen katolinen kirkko. Hän ymmärtää enemmän, hän on oikeassa, mutta oikeassa ainoastaan sillä ehdolla, että ymmärrämme, mitä hän tarkoittaa, että ymmärrämme, mitä usko on. Sillä jos ymmärrämme, mitä usko on, silloin on aivan totta, että usko meidät vapauttaa ja pelastaa, vanhurskauttaa, eikä mitkään teot. Kuten Paavali sanoo, että teot, ne ovat kuin ansiota ja ne palkitaan ansion mukaan, mutta ihminen pelastuu armosta, kun hän uskoo. Teot ovat siis ansiota ja palkka tulee laista, mutta kun meidän ansiomme on uskosta, tulee palkka armosta. Nyt meidän tulee muistaa, että armo merkitsee iloa, onnea, autuutta. Siis, kun on uskoa, silloin vanhurskauttaminen ja pelastus tulee ilosta ja autuudesta, joka on yläpuolella karmanlain.

Tämä on niin äärettömän tärkeä kohta, se keskikohta, jonka ympärille kaikki kiertyy. Meidän täytyy ymmärtää juuri näitä näkökantoja voidaksemme sitten nähdä, mitä usko on tässä uudessa liitossa. Sillä kun Paavali sanoo, että tekojen mukaan tulee ansiota ja ansiosta tulee palkkaa lain mukaan, niin Paavali itse asiassa puhuu vanhasta liitosta ja niistä suhteista, jotka vallitsevat vanhan liiton tiellä. Ja kun hän sanoo, että uskossa tulee pelastus ja vanhurskauttaminen ilosta ja onnesta, niin hän sillä kuvaa uutta liittoa. Sillä muistakaamme nyt vähän, koska

olemme tulleet vanhurskauttamiseen, kuinka vanhassa liitossa vanhurskauttaminen tapahtui. Sehän tapahtui tavattomilla ponnistuksilla, siten, että ihminen ensin oppi hillitsemään ajatuksiaan, sitten hillitsemään käytöstään, sitten koko luontoaan, ettei mikään voinut häntä järkyttää, ei mikään suru tai tuska vaikuttaa häneen, hänen ruumiinsa tuli niin harjoitetuksi, karaistuksi, ettei kylmä ja kuuma vaikuttanut siihen mitään.

Kaikkia tämmöisiä asioita ihminen tavoitteli ja saavutti vanhan liiton tiellä, ja se oli ansiosta, mitä hän saavutti. Ja hän turvautui silloin karman ja syysuhteen lakiin ja hän tiesi, että jokahetkinen ponnistus tuottaa tuloksen. Kun ihminen istuu mietiskelemään, kun hän ottaa tuon nuoren varsan, jota nimitämme ajatuksiksi ja pitää sitä kiinni ja hiljaa ja valitsee jonkun objektin ajatuksilleen ja sitä pitää mielessään niin kauan kuin tahtoo, kun hän tällä tavalla ponnistelee, niin hän tietää, että hänelle tulee palkka, hänelle kehittyy itsensä hillitsemisestä ajattelemisen kyky, hän kehittyy eteväksi ajattelussa, että hän voi ajatella kuinka vaikeita probleemeja tahansa, ratkaista kuinka vaikeita filosofisia kysymyksiä tahansa, arvostella kaikkia asioita, hänen älynsä, ajatuksensa, kehittyy yhä terävämmäksi, läpitukevaksi. Kun hän kääntää ajatuksensa johonkin asiaan, hän tarkastaa sitä ja tutkii ja ottaa siitä selvän. Ja kaikki tietävät vanhalla tiellä, että heissä kehittyy ehdottomasti tämä kyky. Se tulee ansiosta, palkan lain mukaan, kun ihminen ponnistaa. Ja sitten kaikki muut kyvyt kehittyvät sitä mukaa.

Ja nyt syystä siis kysymme: eikö vanhurskauttaminen tässä uudessa liitossa ole myöskin samaa? Siihen tahtoisimme huomauttaa heti, että me muistamme, että ennenkuin ihminen edes pääsi kääntymykseen, niin kauan kuin hän vaelsi kutsumuksessa, niin kauan hän harjoitteli kaikkia kykyjä itsessään, koetti oppia ajatusta hillitsemään. Hän on silloin todellinen totuudenetsijä, hän ponnistaa päästäkseen totuuden tietoon. Nämä ovat siis olleet jo, hänellä on jo jonkun verran näitä kykyjä, kun hän kääntymyksessä näkee kosmillisen Kristuksen, Jumalan Pojan.

Hän on oppinut jo käytöstään hillitsemään, ajatuksiaan hallitsemaan, oman sielunsa herraksi, hän on tullut herraksi omassa talossaan, hän ei ole enää orja, vaan niinkuin poika. Ei läheskään täydellisesti, sillä kun hän näkee täydellisyyden ihanteen, niin hän näkee, kuinka kaukana hän on siitä. Mutta hänellä on hyvin harjoitettu organismi käytettävänä, hän ei ole paheitten ja himojen orja, niistä hän on ennen jo taistellut itsensä ainakin jonkunverran vapaaksi. Nyt hänelle alkaa uusi elämä, hän saa tietää tietäjältä, asiantuntijalta, että tämä vanhurskauttaminen tapahtuu todellisuudessa uskon kautta. Mutta mikä se usko on? Onko se opinkappaleen uskoa, uskoa määrättyyn filosofiaan? Ei, usko on, niinkuin myöskin sanotaan Uudessa Testamentissa, hebrealaiskirjeessä, luja luottamus niihin näkymättömiin, joita toivoo. Kun ihminen näkee täydellisyyden ihanteen, kun hän tuntee olemuksessaan, että hänessä on tämä siemen, että hänen täytyy kerran tulla täydelliseksi ihmiseksi, kuten esim. Jeesus Kristus, kun hän tuntee tämän, silloin hän ymmärtää, mitä usko on. Usko on juuri ehdoton, luja luottamus tähän toivottuun täydellisyyteen. Usko on luja luottamus tuohon Jumalan Poikaan, horjumaton usko siihen Kristukseen, joka on kaikkialla ja joka on hänessä. Sitä usko on.

Onko tämä usko nyt aivan epämääräinen, onko se nyt vaan tuolla tavalla annettu ja että tuossa on nyt usko? Eikö esim. Jeesus Kristus ole mitään ohjeita antanut sen suhteen? Tämä on se tärkeä kohta, jonka aina ihmiset unohtavat. Me tiedämme, että kristikunnassa puhutaan aina uskosta, ja voi olla, että usein ehkä noilla uskovaisilla on käsitys siitä, mitä usko on, että se on uskoa Kristukseen täydellisenä ihmisenä, uskoa Jumalan Poikaan, ja se usko on juuri tekemisissä täydellisyyden kanssa. Muutta tässä kristikunnassa ei muisteta, tiedetä, mitä Jeesus nimenomaan sanoo. Jeesus aina nimenomaan sanoo: „Jos te uskotte ja jos uskossa olette minun opetuslapseni, niin silloin tehkää, mitä olen käskenyt.“ Sillä Jeesus Kristus on kuvannut meille tätä uskon elämää. Usko ei ole mikään järjen asia, silloin se olisi uskoa

määrättyyn filosofiaan, ja se voisi olla sunnuntaihyllällä, viikolla ei sitä tarvitse muistaa. Mutta usko on elämää, sitä, että ihminen aina, yhtämittaa elää Jumalan kasvojen edessä, elää tuossa täydellisyyden näkemisessä. Usko on sitä, että ihminen aina elää kosmillisen Kristuksen läheisyydessä, että hän aina kantaa sisässään ihannetta. Sitä usko on. Ei uskoa voi asettaa syrjään vähäksi alkaa, ei panna laatikkoon ja istua itse mukavaan tuoliin ja huoahtaa, että nyt voi levähtää vähän, kuten entinen neekeri sanoi: „Hyvä Jumala, nyt olen uskonut viisitoista vuotta ja nyt tahtoisin levähtää vähän.“

Jos ihmisellä on usko, se merkitsee, että hän elää uudella tavalla, uudessa näkemyksessä, tietoisuudessa. Ei hän voi hetkeksikään siitä luopua, hänen täytyy aina keskustella Jumalan kanssa, Kristuksen kanssa, Jumalan Pojan kanssa, täydellisyyden kanssa, kuinka tahdomme sitä nimittää. Jos ihminen uskoo, hän elää aina siinä uskossa. Jos hän istuu teatterissa, hän katsoo näytelmää tarkkaan, mutta on, niinkuin hän ei sitä seuraisi, vaan Jumala hänen kauttaan. Hänelle voi olla se suuri elämys, taidenautinto, mutta se on Jumalalle elämys, Kristukselle. Ja hän näkee enemmän silloin kuin ne, jotka ovat tulleet huvittelemaan. Hän on paljon onnellisempi, hän nauttii paljon enemmän, tuntee paljon voimakkaammin ääretöntä elämäniloa kuin se, joka tulee nauttimaan, sillä kaikki hänen tunteensa ovat tuhat kertaa voimakkaampia kuin toisten.

Hän siis, joka elää uskossa, vanhurskautuu vaan määrättyllä tavalla, sillä tavalla, että hän seuraa Jeesusta Kristusta Hänen käskyissään. Jeesus Kristus on antanut meille selvät käskyt. Niitä on viisi vuorisaarnassa, ja me olemme kaikki monta kertaa kuulleet ja ajatelleet niitä: „älä suutu, älä ole epäpuhdas, älä vannoo ja puhu turhia, älä vastusta pahaa, rakasta kaikkia.“ Viisi käskyä, ja vaikka ne näyttävät niin yksinkertaisilta, niin me tiedämme, ettei mikään oikeastaan suututa ja loukkaa maailman ihmisiä niin paljon kuin nämä käskyt. Kun ensimmäisessä käskyssä sanotaan: „älä suutu“, niin sehän kääntää maailman

nurin, kaikki huutavat yhdellä äänellä: „tuohan on suoraa hulluutta, mehän tulemme ulkokultaisiksi!“ Aivan niin, jos otamme sen hienouden kannalta, mutta Jeesus on tarkoittanut: jos elät Jumalan Pojan elämää, et osaa suuttua hengessäsi. Ja se elämä on semmoista, että se alkaa heti ensimmäisenä päivänä, tämä Jumalan Pojan hengessä eläminen, ja ihminen heti asettaa itselleen juuri nuo käskyt: „älä suutu, älä ole epäpuhdas, älä vanho, älä vastusta pahaa, rakasta kaikkia.“ Hän elää niissä käskyissä ja hän huomaa, että hänen täytyy elää juuri niissä, hänen täytyy juuri niitä toteuttaa. Ja hän huomaa, että hänen täytyy sanomattomasti keskittää itseään, aina olla tietoinen, jotta ei lankeaisi.

Tämä on vanhurskauttaminen. Se ei ole niinkuin ennen, että yhden tunnin päivässä istun ja harjoittelen jotain, vaan se kestää aamusta iltaan ja illasta aamuun. Ja Jeesus Kristus on sanonut: „Jos pidät minun käskyni, silloin etenet vanhurskauttamisen tiellä, et muuten.“ Ja pian myöskin ihminen silloin huomaa, että kaikkein merkillisin ja tärkein ja kaikkein mullistavin kohta on tuo neljäs käsky: älä ole palaa vastaan, älä millään väkivaltaisella tavalla, älä aineellisella äläkä henkisellä pakolla ole pahaa vastaan. Jeesus kertoo semmoisen vertauksen, että joku, joka näki, että rikkaruohot olivat pellolla kasvaneet, meni ja nyki ne pois, mutta samalla veti hyvätkin taimet pois. „Anna rikkaruohojen olla, mutta katso, että hyvä kasvaa sinun ulkopuolellasi.“ Maailmanparantajat tahtovat aina parantaa toisia. „Älä sillä tavalla huolehdi toisista, että sinun täytyy kiskoa kaikenlaisia pölkköjä heidän silmistään, vaan elä uskossa, tuossa sanoin kuvaamattomassa uskossa, että sinun ei tarvitse olla paha kellekään, ei paha toisille ihmisille.“

Tämä Jeesuksen käsky puhuu oikeastaan kaikista syvimmälle ja paraimmalle meissä itsessämme. „Älä ole paha toisille, mutta näytä yhtämittä esimerkkiä, ole itse aina puhdas, suuttumaton, hillitty puheissa, rakasta kaikkia, ei sinun tarvitse huolehtia

toisista, sillä katso, kaikki ihmiset ovat minulle yhtä kalliit, kaikki ihmissielut tulevat kerran täydellisiksi. Jokaisessa ihmisessä herää, jos ei nyt, niin joskus myöhemmin, ehkä sadan ruumistuksen perästä, sanomaton halu mennä sen Jumalan luo, joka on kaiken takana. Jokaisessa herää halu kerran kulkea tiellä totuutta kohti, kulkea totuuden tiellä, saavuttaa täydellisyys, unohtaa itsensä, päästä pois kaikesta personallisuudesta, rajoituksesta. Kerran jokainen alkaa etsiä totuutta.“ Auttakaamme siis ainoastaan toisiamme, kertokaamme heille, mitä tiedämme elämästä, näyttäkäämme esimerkkiä. Ei meidän tarvitse hyökätä toisten kimppuun, ei raadella toisia, vaan näyttäkäämme esimerkillä, että yritämme itse kulkea puhtauden, kauneuden, totuuden, rakkauden tiellä. Se on uskossa vanhurskauttamista, tällä tavalla tapahtuu vanhurskauttaminen uskossa. Emme me ehdi ajatella, että meidän pitäisi hankkia itsellemme se ja se hyve, me emme ollenkaan katso itseämme, vaan koko ajan yhtämittaa kuljemme kaidalla tiellä aina mielessä Jumalan Poika, täydellisyiden ihanne. Kuinka ehtisin katsoa, olenko edennyt yhden metrin tiellä, minun asiani on yhtämittaa kulkea Jeesuksen Kristuksen jäljessä, aina, väsymättä. Ja silloin minä en vetoa karmaan, silloin olen Jumalan armon, jumalallisen ilon, autuuden, suuren onnen lapsi, olen silloin onnen lain, autuuden lain alla. Ja minä en voi muuta tuntea, kuin että olen sanomattomasti onnellinen ja autuas. Tulee n.s. huolia, murheita, nehän kuuluvat inhimilliseen elämään, mutta en voi niistä horjua millään tavalla, minä valan niihin kaikkiin iloa, luottamusta, rakkautta. Uskon toisiin ihmisiin, uskon heidän apuunsa, hyvyyteensä, minun ei tarvitse ollenkaan ajatella, kuka olisi paha.

Se on ihmeellinen tämä astuminen vanhurskauden tielle, se on merkillinen kohta ihmisen elämässä tuossa uudessa liitossa. Ja kaiken keskikohta on se, että ihminen ymmärtää tuon neljännen käskyn, ettei hän vastusta pahaa. Silloin vasta hän oppii rakastamaan, silloin vasta hän oppii kärsimään ja hän huomaa, että se, että tahdomme kaikkien menettelevän oikein, meidän

mielemme mukaan, on oikeastaan sitä, että pakenemme kärsimystä, ettemme tahdo kantaa tuota kuormaa, että toinen saisi olla epätäydellinen: me syytämme häntä, ahdistamme häntä, poljemme häntä. Se on vaan meidän omaa pelkuruuttamme, pakenevista. Silloin, kun me ymmärrämme tämän pahan vastustamisen, silloin vasta ymmärrämme, osaamme kärsiä, silloin olemme ottaneet toisten taakat päällemme, silloin kannamme toisten suruja ja murheita ja lohdutamme toisia. Ja kärsimystä on tietysti elämä, vaikka se on sanomatonta autuutta ja iloa ja onnea, on se samalla sanomatonta kärsimystä. Autuus on kaiken yläpuolella, mutta personallisuus kantaa ristiä, taakkaa, kärsii.

Kun ihminen on kulkenut vanhurskauttamisen tiellä, sitten tapahtuu hänessä uudestisyntyminen. Mikä on tämä uudestisyntyminen? Uudestisyntyminen on sitä, että minusta tulee uusi ihminen, Jumalan Poika. Ja se tapahtuu, kuten Jeesukselle Kristukselle. Ääni sanoi Hänelle ylhäältä: „Sinä olet minun rakas poikani, jonka olen tänään synnyttänyt.“ Ihmisestä tulee uusi ihminen, ihminen syntyy ylhäältä, Jumala tunnustaa hänen pojakseen. Hän on nähnyt täydellisyyden ihanteen, Kristuksen ja Jumalan Pojan, mutta se ei ole mitään verrattuna siihen uudestisyntymiseen, jolloin Isä sanoo hänelle: „Sinä olet nyt minun poikani, jonka olen synnyttänyt.“ Ja kun se on ihmiselle tapahtunut, silloin alkaa hänelle kirkastuksen portti, aivan niinkuin dogmatiikassa sanotaan, se jakso, jolloin hän tulee enemmän ja enemmän Kristuksen kaltaiseksi. Silloin Kristus saa muodon hänessä, silloin hän antaa itsessään muodon Kristukselle.

Se on viimeinen askel tässä pyhityksen tiellä dogmatiikan mukaan. Ja se on aivan oikein. Kun ihminen on syntynyt uudestaan, silloin on juuri Kristus syntynyt häneen, hän on tullut tietoiseksi Kristuksesta itsessään, hän on Jumalan Poika ja hän etenee Jumalan Pojan tietoisuudessa, hän etenee Kristuksen kaltaisuudessa. Nyt hän kulkee, voisimme sanoa, kirkastuksen vuorelle, nyt hänessä tapahtuu muutos. Hän ei enää elä näkyväi-

sessä maailmassa vain – pieni osa hänestä elää näkyväisessä maailmassa – hän elää näkymättömässä maailmassa, mutta näkymättömässä maailmassa, joka ei ole hänelle näkymätön, vaan hänelle avautuu enemmän ja enemmän maailman salattua ihmeellisyyttä, kosmoksen salainen ihme, kaikki ihmeet, kaikki se, josta me emme tiedä, se hänelle vähitellen avautuu. Sentähden kirkastus on kirkastusta ei ainoastaan Kristuksen kaltaisuu-teen, vaan kirkastusta samaan tietoon, kuin Kristuksella.

Kun me nyt ajattelemme tulevaa uskonpuhdistusta, silloin huomaamme, että sängen tärkeänä opetuksena tässä uskonpuhdistuksessa tulee juuri olemaan tämä opetus siitä, mikä on käytännöllinen kristinuskko, mikä on uskon elämä, mikä on uusi tie, mikä eroittaa uuden liiton vanhasta.